

31. nedeľa v období cez rok C

29. október 22

Lk 19, 1 – 10

Milé sestry a bratia v Kristovi

Asi 25 rokov po vojne vznikla v Nemecku ostrá spoločenská diskusia medzi jednotlivými generáciami: mladí - tí, čo sa narodili po vojne - sa pýtali svojich rodičov a starých rodičov ako mohli dopustiť systém koncentračných táborov, vojny a zla. Pripomína to dnešnú situáciu. Dnes sa delíme v názore na vlastnú minulosť, na korunu, na klimatickú krízu a teraz aj na vojnu na Ukrajine. Ani my sa už nevieme navzájom počúvať, navzájom rozprávať. Počúvame len tých, ktorí majú rovnaký názor, z médií si vyberáme to, čo potvrdzuje náš názor.

Prekážkou už nie je delenie na spravodlivých a hriešnych – na to sme zväčša už rezignovali. Skôr nám chýba vízia spoločnej budúcnosti, ktorá by nás spájala. Za čias Ježiša ľudia citlivejšie vnímali protiklady medzi spravodlivými a hriešnikmi, medzi bohatými a chudobnými. Lukášovo evanjelium ukazuje, ako Ježiš tieto protiklady riešil: Ježiš prinášal víziu lepšieho života, lepšej budúcnosti. Síce nestiera rozdiel medzi spravodlivosťou a hriechom, ale verí, že aj hriešnik sa môže obrátiť, zmeniť, začať nanovo. Preto neváha prijať pohostinnosť v dome hriešnika, mýtnika Zacheja. Toho, ktorého ostatní už ani nepovažovali za svojho, veď vyberal dane pre nenávidených Rimanov.

Na Ježišovi vidíme, že morálku neposudzuje mechanicky, nepoužíva ju, aby odsúdil druhého človeka, odsúdením druhého nechce zdôrazniť vlastnú spravodlivosť, vlastnú morálnosť. Namiesto toho hovorí, že dobro musíme budovať my samotní, máme sa oň usilovať. Nemáme sa uspokojiť s tým, že povieme: veď ja som lepší ako je ten, či tá – to stačí, nemusím sa už o nič usilovať. Naopak aj druhému máme dať šancu na zmenu, na nový začiatok.

Dobro vzniká z našej snahy o pravdu, spravodlivosť, lásku. Je podobne ako život namáhavé. Napriek tomu má svoju príťažlivosť, svoju krásu. Dokáže často pritiahnúť aj tých, ktorí sa pomýlili, naplnenie svojho života, jeho zmysel mylne hľadali vo veciach. Mnohí z nich sa vedeli nanovo oduševniť a zapáliť až natoľko, že pri Ježišovi sa často stávajú poslední prvými a prví zase poslednými.

My sme sa pred tridsiatimi rokmi uspokojili s predstavou, že sa chceme mať lepšie – a mysleli sme skôr materiálne. Medzitým sa ukázalo sa, že len veci nás nemôžu celkom naplniť. A tak aj my dnes stojíme – trochu unavení – pred úlohou nanovo hľadať naplnenie našich životov. Nemali by sme myslieť len sami na seba, ale mali by sme pomôcť aj tým druhým. Viera nás otvára pre hodnoty dobra, pre hodnoty božieho kráľovstva. Len sa nemáme báť vystúpiť trochu vyššie - podobne ako sa mýtnik Zachej z dnešného evanjelia nehanbil vyliezť na strom – a hľadať skutočného Krista. Nielen toho tradičného, zdedeného. Aj my by sme sa usilovať Krista lepšie uvidieť.

Ježiš nás chce zapojiť do budovania božieho kráľovstva. A cez nás aj tých druhých. Chce, aby sme sa vedeli otvoriť nielen pre dobro, pre Boha, ale aj pre druhého človeka - pre seba navzájom.

Aj farizeji sa usilovali o dobro, ale spojenie lásky k Bohu a k blížnemu im do značnej miery uniklo. Vo svojom dobre boli viac uzavretí sami do seba. Nepodľahnime tejto morálnej nástraha: Nepokladajme dobro len za akýsi štít, ktorým sa izolujeme, či chránime pred druhými ľuďmi. Hľadáme – podobne

ako Ježiš – otvorenosť, ktorá aj tých druhých privedie k dobru. Aj keď človek nikdy nebude celkom dokonalý, zmierme sa s tým, prijmime druhých takých, akí sú a hľadajme dobro, ktoré nás bude spájať.

Viliam Arbet